

[Finansministeren]

derer virkningerne af de foreslåede besparelsesforanstaltninger, selv om vi – det vil jeg gerne understrege – kan være enige om en del af disse.

Jeg skal gerne uddybe det lidt. I stedet for nulvækst for de kommunale udgifter allerede i 1981, som venstre foreslår, sigter regeringen, som det er bekendt, mod en mere jævn aftrapning. Når det er nødvendigt med en sådan aftrapning, hænger det sammen med, at vi finder det afgørende vigtigt i en sådan proces, at der sker en egentlig omlægning af den hidtidige ydelsespolitik. Vi anser det for vigtigere, at vi lægger grunden til en mere permanent udgiftsbegrænsning, end at vi når et bestemt mål en bestemt dag, og jeg vil godt illustrere de problemer, vi kan komme ind i, hvis man bremser hårdere op, end det er praktisk muligt at foretage en omlægning i ydelsespolitikken. Vi har set det ved overgangen fra 1979 til 1980, hvor det viser sig, at den helt dominerende del af opbremsningen finder sted på anlægsudgifterne, mens der i høj grad er behov for, at vi tilrettelægger tingene sådan, at vi opnår væsentlige dele af udgiftsbegrænsningen på driftssiden, idet det for mange anlægsudgifters vedkommende jo vil være en foreløbig udsættelse.

Jeg skal ikke gå i enkeltheder omkring de konkrete spareforslag, men skal holde mig til generelle kommentarer, og her går det jo som en rød tråd gennem venstres forslag, at blot man lemper den gældende lovgivning, cirkulærer og andre administrative bestemmelser, således at amter og kommuner selv fastsætter lokale standarder og normer, vil man uden større besvær kunne opnå de nødvendige besparelser. Det lyder jo besnærende, hvis vi på én gang kan styrke den kommunale selvbestemmelsesret og opnå de fornødne besparelser, men desværre forholder det sig ikke så enkelt. Sagen er jo, at vi gennem 1970'erne har gennemført en ganske betydelig decentralisering og opblødning af statsligt fastsatte retningslinjer, standarder og normer, og på de områder, hvor sådanne fortsat findes, er der altovervejende tale om retningslinjer, der vel at mærke er vejledende og derfor ikke er til hinder for, at kommunerne kunne placere sig på et niveau, der lå under de retningslinjer, der er udsendt.

Det, venstre tilsyneladende har overset, er, at kommunerne i stort omfang har valgt at lægge sig ofte endda betydeligt over de vejle-

dende standarder og normer. Jeg skal bare nævne et enkelt, men et tungtvejende eksempel fra de kommunale budgetter, hvor man har lagt sig på et højere niveau. Der er fra undervisningsministeriet udsendt en vejledende norm for lærerskematimeforbruget pr. elev. Mere end 90 pct. af landets kommuner har lagt sig på et højere niveau, sådan at vi i 1978-79, som vi har tal for, lå 9 pct. over den vejledende norm på landsbasis.

Disse bemærkninger betyder ikke, at det ikke kan vise sig at være hensigtsmæssigt og ønskeligt at ophæve eller opbløde de tilbageværende statsligt fastsatte standarder og normer, og regeringen har da også med baggrund i de kommunale sparekataloger igangsat et arbejde herom.

Men jeg vil godt understrege den centrale placering, kommunalbestyrelserne har allerede i dag med den selvbestemmelsesret, som de har fået igennem den opblødning, der er sket op gennem 1970'erne. Denne selvbestemmelsesret er meget betydelig, men der knytter sig dertil en tilsvarende forpligtelse til at bidrage i den situation, vi er i, hvor vi må begrænse det samlede ressourceforbrug. Det har vi haft positive drøftelser med kommunerne om.

Jeg vil godt i den forbindelse sige, og det tror jeg er en af de ting, vi bør interessere os meget for både her og i kommunerne, at vi kan lægge op til at finde nye og billigere og mere effektfulde veje i den offentlige ydelsespolitik, finde billigere løsninger i de enkelte kommuner. Vi har set eksempler på det med døgnplejeordninger, vi har set eksempler på det med uddannelsesprojekter for unge arbejdsløse. Jeg tror, at det i høj grad er på det felt, vi og ikke mindst kommunerne har mulighed for med de ressourcer, vi har til rådighed, fortsat at yde en god offentlig service. Jeg tror i høj grad, der er grund til at appellere til, at kommunerne bruger den selvbestemmelsesret, de har, til at bidrage til at finde sådanne nye og billigere løsninger. Og skulle det i den sammenhæng vise sig, at der eksisterer standarder og normer, der står i vejen, så er regeringen helt indstillet på at gå ind i drøftelser med kommunerne herom.

Hans Hækkerup (S):

Socialdemokratiet har bl. a. sammen med venstre været med til at gennemføre den de-